

Bestyrelsesmøde - Mødereferat

Mødedato	14. januar 2014
Sted	HedeDanmark, Sorø
Deltagere	Sune Aagot Sckerl, HedeDanmark (formand) Mogens Jensen, Miljøservice Morten Brøgger, Solum Ole Pedersen, Hedensted Spildevand Peder A. Matiesen, Novozymes Per Haugsted Pedersen, Rambøll Tommy Falk-Petersen, ESØ 90 Sekretariat: Julie Lykke Jacobsen (ref.) Gæster: Inge Werther, Dakofa
Afbud	Bente Munk, AffaldPlus

Sune Aagot Sckerl bød velkommen til bestyrelsesmødet

Bestyrelsen godkendte dagsordenen for det aktuelle møde. Der er i forlængelse af mødet være frokost og et indlæg fra konsulent Anders Schou, Gefion med udgangspunkt i økologi og restprodukter.

Dagsorden:

Ad 1. Godkendelse af referat fra sidste møde

Bestyrelsen bekræftede godkendelse af referatet, der ligeledes er sket på mail.

Ad 2. Møde med Miljøministeren 20. januar 2014

Sune gennemgik arbejdsgruppens oplægget for mødet med ministeren. Bestyrelsen drøftede oplægget og supplerede yderligere til punkterne.

Ad 3. Regeringens Ressourcestrategi og -plan

Sekretariatet har ikke modtaget nogen input til BGOJRs høringsbrev fra medlemmerne til deadline 13.januar 2014. Bestyrelsen drøftede de elementer, der skal medtages i høringsvaret og Julie udarbejder et første udkast til brevet, der rundsendes til bestyrelsen til kommentering mm. Det endelige brev sendes ind til deadline 28.januar og ligeledes til medlemskredsen til orientering. Høringsvaret koordineres i det omfang det er hensigtsmæssigt med hhv. Dakofa og Dansk Affaldsforening.

Ad 4. Slam – nyt navn

BGORJs forslag til navnedifferentiering er indsendt til Miljøstyrelsen i samarbejde med Dakofa og Spildevandsteknisk Forening medio december 2013. Sekretariatet har rykket Linda Bagge, MST i sidste uge for status men ikke hørt retur. Det er dog vores klare op-

Handlingsansvarlig

Julie

Handlingsansvarlig

fattelse af notatet vil blive taget seriøst og at vores forslag må kunne forventes implementeret i høringsudkastet til den nye "Affald til jord bekendtgørelse" når den kommer.

Ad 5. BGORJs Generalforsamling 2014

5.1 Bestyrelsen fastlagde den kommende Generalforsamling og Årsmøde fredag den 4. april 2014 hos Rambøll i Odense. Årsmødet får temaet "Bibeholdelse af den organiske ressource".

Bestyrelsen foreslog oplæg af Lars Stoumann, KU (globalt plan) + Ph.d.-studerende med relevant projekt. Julie tager dialog om emner og oplægsholdere (teoretiske).

Som supplement til den teoretiske del foreslog bestyrelsen oplæg ved en konsulent og evt. også landmand med gode praktiske erfaringer og synspunkter på den praktiske del. De skal give svar på, hvad konkret de efterspørger – modificeret produkt, ønsker til NPK-forhold (fx kombination af restprodukter)?

Forslag: Jens Larsen – planteavlskonsulent i Gefion – har viden om restprodukter.

Fremmelig konsulent med mange erfaringer på området.

Julie

Julie

Tommy kom med et ændringsforslag ift. at tage- §16 Voldgift ud af BGORJs vedtægter, hvis juridisk muligt. Julie tjekker med LF-jurister.

Julie

5.2 Bente Munk har oplyst at hun ønsker at stoppe i bestyrelsen. Dermed er der en ledig Plusplads + en Plus-suppleantplads.

Følgende kom i forslag som mulige kandidater: Birger Parsberg, DAKA (Julie kontakter) og Freiberg & Jespersen? (Tommy kontakter). Tommy følger ligeledes op på en færøsk kontakt omkring medlemskab.

5.3 Julie gennem gik det foreløbige regnskab for 2013, som viser et lille positivt resultat. Bestyrelsen havde ingen kommentarer.

Ad 6. BioSafe

Næste BioSafe-arrangement afholdes den 12. marts 2014 i samarbejde med Dakofa – hvor der er to virksomhedsbesøg på programmet hhv. KomTek og DAKA.

Inge Werther, Dakofa orienterede om det foreløbige program og fik tilslutning til forslaget om at dele udgiften til en bus mellem de to lokationer.

Julie

Sekretariatet arbejder videre på et BioSafe møde i maj/juni evt. med Jørgen E. Olsen og PhD-studende som oplægsholder.

Julie

Ad 7. Kommunale indsatsplaner

Sune gav et oplæg omkring de udfordringer, som kommunerne til tider sætter op uden et ensartet lovgivningsmæssigt ophæng.

Bestyrelsen drøftede elementer i sagen – hvor Tommy vil tage kontakt til Horsens Teknikum for faglig viden på området, Sune vil arbejde videre med casen og rundsende den til bestyrelsen inden denne evt. tager kontakt til Landbrug & Fødevarer for et møde

Sune og Tommy

med relevante repræsentanter.

Ad 8. Aktivitetsplan og input til revision af Slambekendtgørelsen

Punktet blev ikke behandlet – det er udskudt til når høringen af Slambekendtgørelsen bliver aktuel.

Ad 9. BGORJs samlede mængdeopgørelse

Sune og Per havde ikke modtaget flere konkrete bud på BGORJs medlemsvirksomheders mængder af organisk affald, der håndteres. Bestyrelse enedes om at anslå, at BGORJs medlemmer håndterer ca. 50 pct. af de samlede mængder affald til jordbrug i Danmark.

Ad 10. Medlemmer

Sekretariatet fik input til yderligere kontaktpersoner hos de forskellige medlemsvirksomheder og listen sendes efterfølgende rundt i bestyrelsen til yderligere input.

I forhold til en konkret rekruttering vil Per Haugsted kontakte REFA

Ole Pedersen vil kontakte Morsø Forsyning

Tommy Falk-Petersen har en kontakt på Færøerne, som han vil følge op på.

Sune Aagot vil følge op på en kontakt hos Region Nordjylland

Julie følger op på den kontakt, der er skabt til Kolding Spildevand.

Julie sørger for at bestyrelsen har relevante bidrag ift. brancheforeningen (mail sendt 14.1.2014)

Ad 11. Kandidat- og forskningsprojekter

Sune Aagot følger op på dialog med Hans Christian Hansen på KU

Morten arbejder på at finde "vej igennem" til hvor der er et fælles sted for studenterprojekttopslag.

Ad 12. Næste møde

Næste bestyrelsesmøde afholdes den 25. februar 2014 kl. 9.00-13.00 hos HedeDanmark i Kolding.

Bestyrelsen holder ligeledes et kort bestyrelsesmøde den 4. april 2014 inden Generalforsamlingen og Årsmødet.

Ad 12. Eventuelt

intet

Formanden afsluttede formelt bestyrelsesmødet. Bestyrelsen fik efterfølgende et oplæg og en dialog med Anders Schou, økologikonsulent hos Gefion.

Handlingsansvarlig

Julie

Per
Ole
Tommy
Sune
Julie

Sune
Morten

27. januar 2014
/Julie Lykke Jacobsen

Handlingsansvarlig

Restprodukt	Mængde Tons	Næringsstof, kg/tons vådvare			Mængde i alt, tons		
		N	P	K	N	P	K
Spildevandsslam	700000	11	8	1,5	7700	5600	1050
Halmaske	45000	0	8	50	0	360	2250
Industri							
<i>Novogro</i>	150000	7	4	1	1050	600	150
<i>Fertigro</i>	95000	11	1,5	1,5	1045	143	143
<i>Cheminovafosfat</i>	25000	10	70	0	250	1750	0
<i>Eluat</i>	36000	7	1	1	252	36	36
<i>Protamyløse</i>	20000	18	5	60	360	100	1200
<i>Kød- og benmel</i>	30000				0	1280	0
<i>Øvrigt slagteraffald</i>	200000				0	0	0
<i>Mejerislam</i>	50000				0	0	0
Have- parkaffald	750000		1		0	750	0
Dagrenovation	800000		1		0	800	0
Madaffald fra storkøkkener	300000				0	0	0
	3201000				0	0	0
I alt					10657	11419	4829

Rød = meget usikkert

Noter vedr. høringsudkast Ressourceplan

Side	Kommentar
8 nederst	Under "Initiativer om fosforressourcen" står der, at der skal udvikles teknologier til <u>udvinding</u> af fosfor fra spildevandsslam – og senere, at fosfor skal udvindes fra slammaske. Vigtigt at få pointeret, at genanvendelse uden komplicerede og dyre løsninger er mindst lige så godt.
9 øverst	"Danmark brænder meget affald af – affald, som vi kan få mere ud af ved at genanvende mere og genanvende bedre" Kommentar: så skal vi jo ikke arbejde hen i mod en teknologi, hvor vi kan trække fosfor ud af en aske.
9 nederst – punkt 3	"Farlige stoffer skal ud" Der er vel farlige stoffer i alt – for det meste bare i små mængder. Lave, faglige grænseværdier må være lige så godt. Er kobber farligt? Tungmetal men essentiel for plantevækst
11 punkt 2,2	Konsekvenser ved at fravige affaldshierarkiet
25 øverst	Vigtigt med teksten i forbindelse med forbrænding af fossile brændsler. Derfor skal slam heller ikke brændes.
28 midt	Igen fremgår det, at fosfor skal genindvindes. Genanvendelse er ikke betinget af en forudgående behandling
29 punkt C	Kulstof udnyttes også ved at komme i jorden og forbedre jordkvaliteten/dyrkningsstabiliteten. (Usikker?) svensk undersøgelse kom frem til, at et tons halm har en værdi på ca. 125 kr.
32 øverst	Her beskrives det, at kulstof fra (bioforgasset) organisk dagrenovation har en positiv effekt i jorden. Så gælder det vel også andre organiske restprodukter.
65 øverst	Stor fokus på fosfor i spildevandsslam – vi skal huske andre næringsstoffer samt kulstof.
65 nederst	Tåbeligt, at nationale regler nødvendiggør eksport af kød- og benmel til udlandet for at det kan genanvendes. Kommentar: Der bør fokuseres på det fosfor, der ikke ender på marken
66 nederst	Der bruges stadig gamle tal mht. landbrugsudnyttelsen (52%). Mineraliseringsdelen (12%) bør vel indgå.
67 øverst	Der står, at en lidt større andel går til forbrænding. Er det korrekt? Ligeledes står der, at hvis slammet brændes skal det sikres, at fosfordelen udnyttes. Er det korrekt?
67 nederst	Prisloft. Det lyder negativt, at det hindrer udvikling af nye teknologier. Men det sikrer altså mod urimelige prisstigninger.

67 nederst	Alt for lav angivelse af landbrugsudnyttelse (som minimum husk slammineralisering)
68 øverst	Det bør præciseres, at det kun er slam, der ikke kan overholde de danske (og udenlandske?) grænseværdier, der skal forbrændes, og det er herfra, at der skal udvindes fosfor
68 midt	Måske ikke vores bord, men i dag er der stort set balance i tilførsel og fraførsel af fosfor på en husdyrejendom – altså ikke længere et overskud
68 nederst	Bør forbrænding af gyllefibre ikke forbydes (affaldshierarki)? Husk effekten af kulstof